

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:		A szerkesztésért felsőbb		Szerkesztőség Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (emelet)	
Helyesen:		Vidékre:		Kiadóhivatal Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (földszint)	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona	Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel	
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "		
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "		
Egy óra	1 "	Egy hónapra	2 "		

Kutasi Imre

kiadó s laptulajdonos

Hol a segítség ?

— decz. 19.

Ezer és ezer ember teszi föl ezt a kérdést ma, a midőn itt vagyunk a nagy tél előtt és küszöbén állunk a keresztyén világ szent ünnepékez a — karácsonyhoz.

Nagyon megütközve kezdjük érezni, hogy vannak vármegyék, a hol már az inség nagyban mutatkozik s ki tudja mire nő, a míg ki fog tavaszodni ?

A kormány munkát akar adni a népnek s e célból négyszázezer koronát az országgyűlés már meg is szavazott, — de hát ez oly csekély összeg, hogy még ezután is méltóan sóhajthat föl sok ezer ember, hogy hol hát a segítség ?

A képviselőház szavát vette Hegedűs miniszternek, hogy — többet fog elkölteni a 400,000 koronáért Csak e mellett a fel-tétel mellett szavaztak meg neki olyan keveset. Mert összesen négyszázezer koronát kért, ez pedig ahhoz képest, hogy a felsőmagyarországi vármegyékben ismét elharagúzik a kivándorlás, csakugyan nagyon kevés. Tartunk tőle azonban, hogy a tél folyamán még több is lesz, jóval több, mint a mennyit ma még előre látni lehetséges. Okosan járt el tehát a miniszter, hogy hevezetésül csak mérsékelt összeget kért.

Olyan kedvezőtlenek a viszonyok, hogy már az inségmunka is némely helyen alighanem irigység tárgya lesz. Különösen Budapesten.

Alig emlékszünk ilyen mostoha télre. Ezrekre megy azoknak a száma, kik munka nélkül szűkölködnek. Pedig akik nem oda való illetőségűek és nem családosak, azok nagy számmal elhagyták már a fővárost. De akik ott maradtak, azok meg éppen segítségre szorultak és segítségre érdemeselek.

Ugy könyörögnek most az emberek egy kis munkáért, mint máskor valami hivatalért. A protekciónak minden nemét veszik igénybe, hogy egy-egy gyári műhelybe be jussanak és legelőbbször a protekció sem használ. Még apró hivatalt is könnyebb kapni, mint mint munkát. Így állunk ma és hogyidáig eljutottunk. azt nemcsak az idejél okozta.

Néhány év óta lappang már ez a betegség, amely a kisiparos körökbe is átcsapott és ott rémségesen pusztít. Anagy közönség alig sejtji, mennyire és mily számmal súlyedtek már a proletáriátusba a fővárosi kisiparosok, olyanok is, kik máskor egészen megélhető helyzetben, sőt bizonyos szerény jómódban voltak. Ezeken aztán nem segít sem a jólékonyság, sem a népkonyha. Ezeken és családjukon csakis az általános helyzetnek némi javulása segíthetne. De mennyire vagyunk még ettől!

A vidéki emberek, a kik nem tudnak megélni otthon, a mi csak van nekik pénzre teszik és mennek a fővárosba, szerencsét próbálni. Ami kis készpénzök van azt hamar fölemészlik s kezdődik a szomorú hajsz a — megélhetés végett.

Pedig az majd nem lehetetlen.

Ne legyen a vidéki ember, bár mily szomorú helyzettel küzködik is fel a fővárosba, hisz ott még sivarab az élet, még nehezebb megpróbáltatás vár mindenkire.

Hogy hol lesz a segítség erre a bajra, azt még elgondolni sem lehet ebben a pillanatban, mert alapos változtatásra van szükség, a mely a viszonyokat türethetővé tudja tenni.

A kormány az ugynevezett inség munkákat sok felé eszközli, de hát annyi dolgotalan kéznek kellene legalább is kémillió korona!

De legyünk türelemmel. Legyünk a közel jövő iránt kellő bizalommal a segedelem és a menekülés nem fog elmaradni,

— Az állategészségügy államosítása. A hivatalos lap közli az állami állatorvosok kinevezését és ezzel megtörtént a legfontosabb lépés az ország állategészségügyének szervezésére. Újévtől kezdve ezt a fontos gazdasági ügyet már az új törvény szabályozza. Elismerjük hogy közigazgatásunk mostani állgpotában szükség volt egy ilyen, az egész országra kiterjedő, általános szervezésre, hogy közigazdasági életünknek ez a rendkívül fontos ága olyan ellátásban részesüljön, a mely annak fellendülését és virágzását biztosítja. Eppen ezért nem tagadhatjuk meg elismerésünket azoktól, a kik a szervezés munkáját véghezvitték.

Tárcza.

A ki a boldogság elől szökök.

I.

Füty. — Egy percz.

Az ajlót felrántotta a kalauz. Hideg áram csapott be s hozott vissza a világba. Ott volt s már el is mentünk — társam érkezett — s alig volt időm kihajolva visszanézni a töltés alján elvesző piczi kis órházra, a mely mellett folytonos zugással fut nap-nap után a világ vére, keringve, a kétszeres vasvágányu erekben. A füst rácsapott a kis fedélre. Dörögve vágattunk át valami apró hidon s minden eltűnt a feketés éjbe.

— Jó estét. — Szervusz!

A beszállott ur beszélt.

— Ránéztem.

— Faragó Laczi vagyok. Nem ismeresz ugy megvénülttem ? Lám te nem!

Nem volt igaza. Én vénültem már meg. Kopasz tarkómmal, de ő, Faragó Laczi, az iskolatársam, a ki akkor is már első gavalérja volt a városnak s a ki éjjelizenét adott valami szép leánynak, a mikor másnap érettségi vizsgát kellett tennie — ő, ch, ő egészen saját maga egészen ifju maradt.

Kifogástalan keccsel, fehér kézzel, fehérrebb kézelővel ült ott velem szemben s eszembe jutott, hogy írták nekem hazuról,

míg együtt jogászokdtunk, hogy a Laczi mi-csoda okos ember, hogy szeretik a lányok, asszonyok mi-csoda karriérje lesz,

Hogy hódolt az egész város ellenállhatatlan voltának, ha néha nagy szünidőn, meg tisztelte otthonát látogatásával. Bizony ügyet lenség volt azonnal rá nem ismernem: éppen olyan volt eddig s hogy most valami nagy hivatala van a mi városunknál, — az csak haladás — a hódításra termettségben.

— Nem vénültél egy csöppet sem, Laczi Csak én vagyok a hibás; alighanem aludtam. Hát hová így futva, télviz idején ? Mintha szökönl!

Nem volt arra öltözve.

— Szököm. Ládd — nekimelegedett, — megfogta kezemet, az arca asszonyos bőrében átderengett az öröm, hogy azonnal elmondhat valamit, a mi reá fényt vet s a hangja, oh az ugy hízogott, mint valami simogató szellő — ládd, te mindig jó barátom voltál. Egymás mellett ültünk a padban itt — hátra biccentett a város felé — egymás mellett az egyetemen.

Ismeresz, tudod mi, ki vagyok tudod, hogy nem ijedek meg egyhamar, nem vagy mulatásból becsületes s hiszel az asszonyokban. Löttek reám sokszor, öleltem szép asszonyokat — (kizony tetted Farago Laczi!) s most egy pisztoly, egy leány elől szököm. Egy pisztoly elől, a ki szeret . . . Szököm a boldogság elől.

II.

— Tzököm a boldogság elől, — ejtette ki a szókat lassan, kimélve, Nyilván tetszett neki az a fordulatos mondas. Ugy körülhizelegte a nyelvével a hangokat, meggömbölygetve szájában.

A Fekete Klára, hiszen ismered, tudod a tánciskolából? hát csak belém szeretett, igazán nem tudom, hogy miért . . .

A vér ellepte a fejem erre nézve. Az én első ideáim, a kinek emléke most is él bennem, a megzaklatott lélek legbelső zugában s a ki ugy állott előttem, mint a régi ives templomablakok aranyos hátterü üvegképein a halvány, magas madonnák, földig érő sima lepellen, változatlan tiszta arcczal, az én első ideáim ebbe az üres emberbe szerezett bele! Nagyon fájt.

Bizony nem azért, mert most is olyan gyereki érzélemmel néztem volna rá, hanem mert keserves magas helyéről leszállni látni a szentet, s önkénytelen átsajdul az effélénél valami tompa fájás a szíven. — Fekete Klára!

— Járt utánam, — vettem észre, nagyon csinos leány lett és az apja, a vén emáer.

Színész beszélt nekem. Mindig az voltál Faragó Laczi; most is az vagy. Biztos kar-emelése, nyugodt önértetessége, az a hang hordozás, a mivel szavalt, tisztán láttatták azt a kéjes érzetet, hogy egyáltalán beszélhet erről, s különösen, hogy nekem.

Ajándékok.

— Karácsony és újév alkalmából. —

decz. 19.

Ha azok az emberek, akik hetek óta azon törik a fejüket, hogy rokonainak vagy barátainak mit adjanak karácsonyi ajándéknak, más, hasznosabb dolgokkal foglalkoznának, bizonyára előbbre menne a világ. Mennyi mindent lehetne előállítani azon idő alatt, amennyi a töprengésben, válogatásban és utánjárásban, meg a kirakatok előtti ácsorgásban eltetik. És mennyivel kevesebb haszontalanságot kapnának az urak és a hölgyek karácsonyi ajándéku. Na mert az efajta ajándékok rendkívül sablonosok és fölöslegesek, ha nem minden esetben is.

Egy nagyapa, akinek egész csomó unokája van, következetesen megkapja a házi-sipkát, a papucsot, az óratartót, noha az elmúlt évekből annyi maradt, hogy már azoknak sem tudja hasznát venni.

Az uraknak már annyi a szivartárcájuk hogy kiállítás rendezhetnének belőlük. De hát mindegy, mert újabbakat kapnak, amiket viszonzni kell, hasonlóan olyan tárggyal, amelyből a megajándékozónak a feje ki sem látszik.

Megszaporodnak az ezüst és arany zsebórák is, noha ezekből egy darab egy egész emberéletre elég. Valóságos áradata özönlik a szivaroknak, még pedig — drága szivaroknak. Ezeket a legtöbb esetben olyan emberek kapják, akik anyagi helyzetüknél fogva olcsóbb és könnyebb szivarfajokhoz vannak szokva s akik szemrehányással illetik magukat, ha egy-egy nagyobb értékű ajándék szivarra rágyujtanak.

A boldogtalan megajándékozottak a karácsonyi ajándékok láttára savanyu képeket vágnak, mert akárhányszor nem tudnak mit csinálni velük. A legjobb esetben is egy egész esztendeig kell várni, hogy karácsonyi ajándékként tudhassanak rajta.

Ha valaki ki tudná számítani és ki is számítaná, hogy az efajta prezentek közül azok, amelyeknek ugyszólván semmi hasznát sem veszik, milyen értéket képviselnek, bizonyára mindenkinek elállna a szemérszája.

Az ajándékozó világ amaz ezer és ezer cizk között, amelyek karácsonyra alkalmasak, egyet kedvel legkevésbé s ez az egy a — k ö n y v, ámbár ennek minden körülmények között hasznát lehet venni.

Könyvet leginkább a gyermekeknek ajándékoznak, akik tudvalevőleg mohó örömmel kapnak ezen az ajándékon. Bármily

szívesen fogadják is azonban ezt a legjobb óhajtott és legszívesebben vett krisz-kindit, ha felnőnek, teljesen elfeledkeznek arról a gyönyörűségről, mely őket érte. Ahelyett, hogy másnak is könyvajándékkal kedveskednének, abban a hitben, hogy ez az ajándék épen oly jól fog az illetőknek esni, mint annak idején nekik esett, elfeledkeznek a könyvekről.

Pedig csak a jó könyvek lehetnek igazi — ajándékok.

Külföld.

Királyunk az olasz királynak. Pálffy tábornok átnyújtotta Viktor Emánuel királynak Ferencz József király levelét, melyben értesíti, hogy kinevezte a 28. gyalogezred tulajdonosává. Az ezredek előbb Umberto király volt a tulajdonosa.

Krüger koporsója. Régi szokásuk a buroknak, hogy még életökben elkészítetik a koporsójukat. Rendesen akkor csináltatja meg a bur koporsóját, amikor már tul jutot álete delén. Házában örzi azután a mulandóság jelét, mely lassankint megbarátkoztatja a halál gondolatával. Krügernek, amikor kénytelen volt elhagyni hazáját, már szintén készen volt a koporsója, amelyben ám nem pihenhetik most már halála után. A koporsót ugyanis magukhoz kerítették az angolok s abban temették el a tífuszban meghalt Viktor Krisztián herceget, a királynő unokáját. Krügerné hasztalan tiltakozott a burcsaládi tradíciók ilyen meggyalázása ellen, az angolok ügyet sem vetettek a szavaira.

Obstrukció Tirolban. A tiroli tartománygyűlés mai ülésén a déltiroli olasz nemzeti képviselők megkezdték az obstrukciót.

Az osztrák választások. A lengyel klub a galicziai vidéki kerületben mindenféle győzelmet aratott. Erről a sikerről írva, a lengyel vártalos Fremdenblatt kiemeli hogy a lengyel klub nem csak hogy meg nem gyengült, hanem még néhány mandátummal meggyarapodva, fog bevonulni az új Reichsratba.

Erzsébet királyné megmentője.

Aki volt már az alagi löversenyen, ismeri a Káposztásmegyer közelében levő ingoványos patakot. E helyen mentette meg

cselekedte. Bolond kicsi lánynak egyszer csak a fejébe fut a vére, s nem tudja mit tesz. Lovagiatlanság ezt kihasználni. De becsületes vagy.

... A régi idők jöttek fel eszembe, amikor így dicsértem valami apró cselekedetted. A mikor az iskolában olyan közel álltunk egymáshoz. S a fújó, prüsszögő vonaton úgy beszélgettünk ketten.

Nagy tehertől könnyebbülve örömmel hogy im legujabb esetét mily pompásan el tudta mondani, úgy beszélgettünk a régi — napsugaras felejthetlen — gyermeki, ifjú életről.

— Emlékszel arra a kövér fiura, ott a harmadik padon? Tanár lett...

III.

Pedig nem volt becsületes fiu ez a derék Laczi. Hazudott. Mert hogy hazatértem, egy levél volt az asztalomon, a városomból. Egy ismerősöm írta.

Bizonyosan ösmertél és nem feledeled el Fekete Klárát. Azt a leányt, a ki olyan szép kék szemekkel nézett a világba a mely haragosan besötétedett neki.

Tegnap fogták ki a molnárok a gátnál. Laczi is akkortájt utazott el sürgősen. — A gazember megcsalta azt a boldogtalan leányt

most harmincz éve egy bátor angol ember, Carter János, halálos veszedelméből Erzsébet magyar királynét.

Nagy rókahajtás volt aznap Káposztásmegyer vidékén. Tömérdek vadász gyűlt össze s a fényes társaság élén ott volt a király és a királyné is. A vadászcsapat sebes rohamban vágatott a kopófalka nyomán. Carter János, volt akkor a falkamester, híres kitűnő lovas.

Amikor a patakhöz ért, megsarkantyuzta fúrge vadászlovát s könnyedén átugratott az ingoványon. Nyomában vágatott a lovasok közt a legbátrabb; a királyné.

A derék angol még hátrakiáltott s kérte a királynét, hogy ne ugrasson át az ingoványon, inkább kerülje meg. Hiába volt már akkor a figyelmeztetés! A felséges asszony elragadta a hév s nekiugratott a veszedelemnek.

A következő pillanatban a paripa megbottlott s belezuhant a mocsárba, míg alá temetve királyi lovasát. Már-már II. Lajos szomorú veszte fenyegette a királynét, amikor leugrott lováról Carter János s belevetette magát a szennyes mocsárba.

Irtózatosszerű erőfeszítéssel félreczipelte a horkoló paripát s karjaiba kapta a királynét. Veszedelmesen süppedt az iszap, de az izmoskaru angol emberföltötti erővel gázolt az ingovány szélére s végre is sikerült megmentenie a királynét.

A vadászcsapat is odaért akkorra s rémülete üdvrivalgássá vált, amikor a bátor életmentőt üdvözölte.

Carter János gyönyörű gyémánt mellűt kapott emlékül a királynétól s a vadászaton résztvett bécsi angol nagykövet, Buchanan lord is melegen gratulált neki.

Az életmentés harminczadik évfordulóját a közeli napokban ünnepli meg a káposztásmegyeri angol telek. Carter Jánost a mostani falkamester bútyját, az akkor életmentőt ez alkalommal nagy ovációval fogják üdvözölni.

Belföld.

Kitiltás a turfról. A Vadász és verseny lap tegnapi száma közli:

Brünauer Albert ur vesztett fogadások ki nem egyenlítése miatt, a fogadási szabályok 28. §-a alapján ezennel defaulterré nyilvántattik s egyuttal a versenyszabályok 35. §-a alapján a Magyar Lovaregylet felügyelete alatt álló összes pályákról kitiltatik.

Kenyér. Csak egy egy darabka kenyér de mindennap sok embert ment meg az éhenhalástól, vagy legalább is az éhezéstől. A szabadkőmivesek fővárosi házában föl szinti helyiségében máttól kezdve osztotyják irgalmas emberek az ajtó előtt szorongó szűkölködőknek. Nem íkell oda semmiféle ajánló levél, sem szegénységi bizonyítvány, elég ajánló levél az éhség és a nyomor, a mely leri a szegény inségesek arczáról. Nagy plakátok hirdetik a jótékonságnak ez aktusát s e plakátok bizonyára diszei, ékes ségei lesznek a fővárosnak, a hol végre vala hára mégis csak megindul minden téren a jótékonsági akció, mely eddig nem tartott lépést világvárossá serdült fővárosunk gazdasági és társadalmi életének fejlődésével.

— Becsületes ember vagy, Laczi. Jól

A magyar iparról.

— Apróságok. —

— decz. 19.

Az ipar megteremtése és fejlesztése Magyarországnak elsőrangú érdeke. E nélkül nemcsak nyugoti civilizációnak — melynek körébe beléptünk — terheit meg nem bírhatjuk; de porba fognak hullani azon nagy áldozatok is, melyeket nemzeti fennállásunk társadalmi jólétünk, haladásunk és felvirágzásunk érdekeinek egén azért hoztunk meg, hogy a nemzetek lázas versenyében helyünket mi is megállhassuk. A mely nép ezen versenyben részt nem vesz, vagy abban de ficszettel dolgozik, annak a kétszer kétféle törvényei szerint menthetlenül el kell buknia. Kihasztnálni a nemzet anyagi és szellemi munkaerőjét, ez a feladat. És ebben az ipar munka elsőrangú szerepet játszik. El kell háritanunk tehát minden akadályt, mely ennek útjában áll. Hála és elismerés azoknak, a kik ebben fáradoznak.

Horánszky Nándor.

Az agráriusok és merkantilisták egymás kölcsönös támogatásából remélik a jobb jövőt?

En inkább azt a kort szeretném már elérkezve látni, a midőn agráriusaink is mind beállottak a nagyiparosok sorába, mert akkor nem lesz szükségük ezek támogatására.

Tallian Béla.

A magyar ipar ma nagyon sok papirtintát, beszédet és banquetet fogyaszt.

Reméljük, eljön az az idő is, mikor munkát, szemet és terményeket fog fogyasztani.

Daniel Gábor.

A magyar ipart meg kell teremteni minden áron. A közös vámterület alapján, ha lehet, az önálló vámterület alapján. ha kell.

Dr. Werner Gyula.

Vidék.

Harc az orvvadászokkal.

Szászkabánya vidékén véres harc volt erdészek és orvvadászok között. Az erdészek hármán, az orvvadászok pedig tizenötön voltak. Az összütközés elkeseredett és heves volt.

Az erdészek hat orvvadászt agyonlőttek. Ettől pedig veszedelmesen megsebesítettek. Román-bogsáni jelentés adja hírül ezt az esetet. A tudósítás némi fentartással így mondja el a véres harc történetét:

Christen főerdész két erdőőrrel, Diakonovits-ai és Warinszkij-jel éppen azzal foglalkozott, hogy az erdőben végzett munkásokat megsemmisítse, mikor egyszerre lövéseket hallott, kutatni kezdtek a lövöldözők, mikor vagy tizenöt ember, csupa orvvadász vágató kocsin vad menekülésben hajtott el mellettük.

Az erdészek rákiáltottak az orvvadászokra, ezek pedig felet képen rájuk sötétítették a fegyverüket. A három erdész még ideje órán egy-egy fátörzs mögé ugrott, úgy hogy a golyók nem tettek kárt bennük. Felezt helyzetükből aztán ők is lőttek az orvvadászokra, ezek viszonzták a tüzelést s valóságos harc fejlődött ki, mely azonnal végződött, hogy az orvvadászok futásnak eredtek.

Kocsijuk és ha halottjuk ott maradt a küzdelem helyén. Valamivel távolabb még két súlyosan megsebesült találtak.

A visszamaradt kocsin egy vaddisznó öt hat óz volt. Az orvvadászok hír szerint az almási vidékre valók.

Beomlott tárna. Végzetes bányaszerencsétlenség történt f. hó 15 én a gölnczbányai férczbányákban. Az Anina-tárnában a nedves időjárás következtében földcsuszamlás állott be. Az ott dolgozó munkások közül, Csoma András a leomlott földtömeg maga alá temette és csak holttestét húzták ki, míg a többi öt munkástársa nehéz sérüléseket szenvedtek.

A kivándorlottak érdekében. Szabó István, a győr-szigeti választókerület fáradhatatlan országgyűlési képviselője, Budapesten akciózt indított a hazakivánczó kivándorlottak ingyenes hazaszállítása érdekében. Bár hamarosan valóra válnék az eszme, mert hiszen ezer meg ezer nyomorgó honfitársunkról van szó.

Merénylet egy főerdész ellen. Mayer Károly szalkai főerdész ellen, mint lapunknak jelentik meglehetősen követek el a minap. A főerdész hozzátartozóival éppen vacsoránál ült, mikor ismeretlen tettes az ablakon át belépett. A fegyver ölmadarabokra volt töltve, amelyek Mayer jobb fülén és karján sebeztek meg és eltörték a lámpát. A merénylők valószínűleg orvvadászok, akiket a főerdész keményen üldözött.

Apróságok.

Diogenesről.

Tanár: Miért tartották az athéniák külön embernek Diogenest?

Tanuló: Mert mindig lámpással járt az utcán, hlvolt nem biciklizett.

Elővigyázat.

Báróné (az inaskoz) Azt hiszem, már itt van az énekőráj ideje s az énekemester még sem érkezett meg.

Inas: Valóban négy óra elmúlt. — A szomszédban betették már valamennyi ablakot.

Modern leány naplójából.

Olyan karácsonyfát szeretnék, a mely alatt megcsókolna a vőlegényem.

Leghíresebb hazug a statisztikai hivatal, mert azt állítja, hogy minden hónapban ezer és ezer házasságot kötnek.

A mama pamutot hozott és azt kérdezte, hogy mit akarok kötni? Azt feleltem: házasságot.

Az a pör, amelylyel mind a két fél nyer, a válópör.

Különfélék.

+ Meggyilkolt orvos. Athénből jelentik, hogy a kamara ülésén Dragumisz képviselő szóba hozta, hogy Szalonikiben bolgár alattvalók meggyilkoltak egy Szakkelaroin nevű görög orvost. Elítéli a bolgárok politikáját és azt kérdezi a kormánytól, milyen lépéseket tett ebben az ügyben. A külügyminiszter azt válaszolta, hogy komoly előterjesztéseket tett a portánál, a meggyilkolt családja pedig kártérítést fog követelni.

Kiirtott család. Vitebszkból jelentik, hogy tegnap este Adamovo földbirtokos bortokán rettenetes büntényt követtek el. Abramovicz Gábor gazdag zsidó bérlőt, feleségét, öt gyermekét és három cselédjét éjjel megtámadták és borzalmas módon legyilkolták. A gyilkosok mindent magukkal vivén, felgyújtották a házat s azután megszöktek.

+ A mérég. Török Kanizsán nagy feltűnést keltett egy úri leány öngyilkossága. Ungár Ignác kereskedőnek Jeanette nevű tizenhatéves fiatal szép leánya mérget ivott. A mindennapi szerelmi drámának látszó esetet azonban rejtélyessé teszi az a körü-

mény, hogy a haldokló fiatal leány a gyorsan előhívott orvos előtt azt mondta, hogy a mérég-poharat nem ő készítette, miért is az ügyben a bűnvizsgálatot megindították. A fiatal leány aligha lesz az életnek megmenthető.

Egyről-másról.

Hirneves nők nagy tettei.

Ki rombolta le Róma régi kormányoszlóipait, polgári hadat gyűjtve az anya kebelén, hol millió testvér esett el egymás fegyvere alatt?

Egy nő: Kleopatra.

Ki vette rá Geiza fejedelmet arra, hogy ösvallását elbagyva, a keresztény vallásra át térjen és ki tudott Geiza népén uralkodni és a keresztény hit legelső gyökereit ültetni a harcias nemzetjellel vad földébe?

Egy nő: Sarolta fejedelemlasszony.

Ki volt az, ki a Gvelfek és Gibellinusok közötti hadat fölszítá?

Egy nő: Mathilda.

Ki adott alkalmat a hosszú trojai hadra?

Egy nő: Heléna.

Ki adta Hellasznak a világhírű fényt Pericles idejében?

Egy nő: Aspasia.

Ki volt, ki Szoliman török szultánt arra vette, hogy fiut, a derék Musztafát megölje?

Egy nő: Roxelane.

Ki menté meg Orleans városát? Ki vezette be VIII Károly, frank trónörökös, Rheimsbe s tön oly csodás fordulatot a mindig vesztő frank katonák fegyverein?

Egy nő: Johanna d' Arc.

Ki forgatta föl Róma királyi székét s változtató köztársasággá?

Egy nő: Lucretia.

Kinek köszönhető Magyarország, hogy azon polczra jutott, hová azt igazságos Mátyás király eszélyes kormányja emelé?

Egy nőnek: Czilley Erzsébetnek, aki reszketés nélkül emelé ajkához s ürité ki a mérég kelyhet, melyet az apa, Cillej Ulrik, Hunyadi Mátyás előléására készített.

Mulatságok.

Mulatságok sorrendje.

Deczember 20. Kereskedelmi Csarnok zárt körű estélye.

Deczember 22. Városi dalegylet hangversenye a Bikában.

Deczember 26. Munkás dalestély a Margitban.

Deczember 30. A Petőfi dalkör hangversenye és mulatsága a Bikában.

Deczember 31. István gőzmalom munkásainak Silvester estélye. Margit.

Január 5. A Polgári Kör bálja a Bikában.

Január 12. Jótékony nőegylet bálja. Bika.

Január 15. Gazdászball. Bika.

Január 17. Függetlenségi Kör bálja, Bika.

Január 26. Hentes és mészáros ifjak bálja. a Bikában.

NAPI HIREK.

— **Kereskedősegedek mozgalma.** A debreczeni kereskedő ifjak egyrésze mult vasárnap tartott értekezletén kimondta, hogy mozgalmat indít melyben azt czélozzák, hogy a közönség hétköznapiokon 8 órán túl és vasár és ünneppapokon pedig egyáltalán

ne látogassa az üzleteket — Ez annyi, mint a kereskedők a segédek főnökeinek bojkottálása. A határozatot plakátokon adták a közönség tudtára, mely nem hiszik, hogy saját jól felfogott érdekében a mozgalmat pártolja.

— **A fogadás áldozata.** Tegnap délben Vas Mihály közös hadseregbeli köz-katona fogadott egyik társával, hogy a tiszt étkezdéből egy 250 literes hordó bort, mit más alkalommal 3—4 ember vitt le, egyedül fog levinni a pinczébe. A fogadást tett követte s Vas Mihály vállaira vevén a hordó sörrel azzal sietett a pincze helyiség felé, szerencsésen le is ért a pincze lejárataig, de midőn az első lépcsőre lépett a 250 literes hordó borra esett s rögtön szörnyet halt.

— **Furfangos cseléd.** Hajdumegyében él egy földbirtokos özvegye, kihez egy pár hónap előtt, egy szép fiatal leány szegődött, mint cseléd. Behizelgő modorával a leány mihamar megnyerte urnöje szívét, ki egészen el volt ragadtatva cselédje előzőkenységétől és hűségétől. Történt azonban, hogy e tisztos matronát fia, ki csendőrfőhadnagy, látogatta meg s egy pár napot otthon töltött Szabadsága leteltével elutazásakor egy forintot ajándékozott a leánynak, egyszersmind elküldve őt a boltba, hogy hozza neki még egy pár darab cigarettát. A leány vigasztelt el, egyik kezében az ajándékba kapott forintot szorongatva, míg másik kezében a cigarettára való pénzt szorongatta. Visszajövet azonban éktelen lármára fakadt, azt hangoztatva, hogy az imént kapott forintot elvesztette. A főhadnagy erősen nézett a leányra, aztán édes anyjához fordulva, csak annyit mondott:

— Kár, hogy ennyire kell sietnem és nem vallhatom a leányt, De vigyázzon, édes anyám, legyen óvatos, mert ez egy kitanult teremts, s én a fejemet adom hogy a forintot nem vesztesse el.

Az öregasszony igen zokon vette fiának ezen állítását, de most mégis csak kénytelen beismerni, hogy egy igazi tolvaj volt az a csinos leány mert hirtelen eltűnt és vele együtt sok értékes tárgy.

— **Öncsonkítás.** Tegnapelőtt a helybeli honvéd gyalogezred Péterfia-utczai kaszárnyában csonkította meg magát egy újoncz, hogy szolgálatképtelenné váljék. A 9. századnál szolgált. Este mikor már nyugvóra tértek a többiek, kilopódzott a szobából s szolgálati fegyverével a balkezebe lőtt. A golyó a mutató ujját szakgatta széjjel. A többiek kirohantak a dörrenésre, majd az ezredorvost hívták elő, aki a honvéd kórházba szállította a nagy vérvesztésű szenvedett katonát. A roncsolt ujat amputálják s az öncsonkító katonát törvény elé állítják s megbüntetik.

— **A kollégiumból.** A kollégium ősi falai között nagy csendesség uralkodik mostanában. A coetusok csak úgy konganak az ürességtől, ifju lakóinak nagyrésze hazament vagy valamelyik közeli rokonához költözött, hogy ott várja be a karácsonyi legátiót. A konviktust is beszűntették szerdán, annak is vakáció kell. A hol pedig a diák enni nem kap, ott nem is kereskedik. Csak egy pár «bagoly» lakik még egyik-másik szobában, az is dohog motyog —

tanulgat. No de majd megelégnék ismét az ősi lakhely a vakáció után, majd visszatér még a vidám zaj, a virágos jókedv.

— **Lövöldöző munkás.** F. évi október hó egyik napján B a k ó József egy kicsit többet talált felhajtani a jóból, boros fővel egy botpuskával kezében elindult varju vadászatra. De a bor nagyon a fejébe talált szállani s a varju helyett tyukot talált a golyója. Midőn pedig ezért a közelben lakók kérdőre vonták, azokat veszélyesen fenyegette. A bíróság elé került az ügy s a tegnap megtartott tárgyalás alkalmával B a k ó Józsefet a közrend elleni kihágásban bűnösnek mondotta ki s tekintettel, hogy panaszos a terhelt megbüntetését nem kívánta, 30 korona pénzbüntetésre ítélte. — Az ítélet jogerős.

— **Égő lakás.** Mint nekünk V. Pércsről írják. S z i n g e r Adolf lakásában az éjjel tűz ütött ki. Szinger Adolf már aludt s csak a szerencsés véletlen mult, hogy még a kellő időben felébredt. Mikor tegnap este 10 óra után S z i n g e r Adolf aludni tért. a kályhában még égett a tűz. A kályha közvetlen közelében állt az éjjeli szekrény, a mely valahogy meggyuladt. Mikor álmából felriadt Szinger, szobájá sűrű füsttel volt tele. A rémület első pillanatában felverte az egész házat és így hamarosan megjelent néhány tűzoltó a helyszínén, kik a tűz terjedését rövid idő alatt megátolták. A kár nem nagy. Az éjjeli szekrényen kívül néhány ruha darab fogott tüzet és az ablakfüggönyök.

— **Rablótámadások.** A sűrű köd tegnap éjjel még jobban megnehezítette a czirkáló rendőrök munkáját. — A különféle gyanus alakok meg bátran bolyongtak a sűrű ködben, melyben alig lehetett két lépésnyire látni.

Mindjárt az esti órákban egy gyanus kinézésű csavargót fogott el a rendőrség. — D i ó s z e g i Mihálynak hívják, aki a közeledő rendőrök elől a Rákóczy-utca 10. sz. házába akart beosonni.

A Morgó-utcán egy uri embert állított meg valami csavargó, azonban a közeledő léptek zajára elmenekült.

A Magos-utcán pedig egy ember süttötte el tréfából a pisztolyát. — Ettől maga V é g h Gyula rendőrfőkapitány, aki most maga is rendszeresen körutat tesz éjjelenként, vette el a veszedelmes szerszámot. Az elmúlt éjjel a Meszena-utcán támadtak meg a vakmerő utonállók egy hivatalnokot. B a r t h a Géza adóosztály egyik ismerősénél volt látogatóba. Tíz óra körül járhatott az idő mikor hazafelé indult. A Meszena-utcán az egyik ház kapuja alól két utonálló ugrott elébe, száját betömték földre teperték s zsebeit kikutatva 15 forintját elrabolták.

A megtámadott ember segélykiáltására rendőrök szaladtak elő, mire a két utonálló futni kezdett. A rendőrök azonban mindkettőt elfogták. Tegnap délelőtt már átkisérték őket az ügyészség fogházába.

— **A cigány bánata.** Tegnap este két rendőr a piac utca közepén egy cigányra akadt, aki a földön ülve nyöszörgött. Jobban szemügyre vették és vallatni kezdték, akkor látták csak, hogy a cigány részeg volt s kevéssel azelőtt oly szerencsétlenül esett el, hogy arcát súlyosan megsértette. De nem csak ez volt a baj. Mellette ott he-

vert hegedűje, azt is összetörte a hogy el esett. Vajjon melyik fájt neki jobban. Szomorú világ van a cigányokra.

— **Kis hírek.** (A polgármester kinevezése). A honvédelmi minisztertől nagypecsétes levél érkezett tegnap Debreczenbe. Kinevezés volt benne. A jövő 1901. évre a katonai vegyes felülvizsgálóbizottság elnökévé a főispán akadályoztatása esetére Simonffy Imre kir. tan. polgármestert nevezte ki. (Elveszett szarvasmarha.) Deczember 12-én az Ondódról két és fél éves üsző, egy 1 és fél éves tinó elveszett. Aki utbaigazítást ad vagy haza viszi, illő jutalomban részesül Honvéd-utca 54. szám alatt vagy a mezőrendőrségnél. — (Karap Mór.) társadalmi életünk kitünő s köztisztelőben álló tagja, — mint örömmel értesülünk — hosszas betegségéből felépült, úgy hogy már tegnap rövidebb sétákat tett. Tisztelői ez alkalomból mindenfelé örömmel üdvözölték.

— **Gazdasági kiállítás Szoboszlón.**

A Hajdumegyeyi gazdasági egyesület a héten tartotta meg évi rendes közgyűlését, mely alkalommal Fehér Gábor egyesületi tag indítványára elhatározta, hogy a jövő év őszén vásárral egybekötött mező, kert és pincze gazdasági kiállítást és állatvásárt rendez Hajdu-Szoboszlón. A kiállítás helyi rendezését a városi tanács teljesíti Kovács Gyula polgármesterrel élén. A kiállítás annál érdekesebb lesz, mert vásárral lesz egybekötve. A kiállításra már folynak az előkészületek.

— **Hangverseny.** A »Debreczeni Kereskedelmi Csarnok vigalmi bizottsága a f. hó 20-án este 8 órakor hangversenyyel egybekötött estélyt rendez. (közreműködésüket ígérték: Halmi Margit, Szoyer Ilona, Sziklay Cornél és Tanay Fr.

— **A városi légszeszgyár.** A város — a mint megirtuk — január elsejével átveszi a légszeszgyárat, mire névze már most szorgos előkészületek folynak. Tegnapelőtt érkezett meg Debreczenbe a pozsonyi légszeszgyár igazgatója Berthold Gusztáv, akit a városi tanács kért fel, hogy a gyár átvételénél mint szakértő szerepeljen. Pozsonyban ugyanis már régebb idő óta kezelik házilag a légszeszgyárat. Berthold már megvizsgálta a gyár berendezését és a hályzatokat.

— **A főiskola köréből.** Mint nekünk írják a főiskola hallgatósága körébe is befészkelte magát az a szörny, melyet egyenletlenségnek hívnak. A napokban a jogász önk. kör által rendezett vitagyűlés szolgált erre alkalmat. Fáy Arthur kitünő képzettségű jh. a jogképesség korlátoztatásának kérdését a nő egyenjogóság és a gazdasági üzletszabadság megszorítása alapján szerencsésen oldotta meg. Rác Lajos jh. a bírálatban az igazán alapos tanulmányt nem elég széles körűnek állította, és hogy eddigi passzív szerepét megváltoztatta pusztán rendezavarás céljából szólalt fel. Ez természetesen — úgy a hallgatóság, mint az elnökség részéről visszautasítást produkált, a mi Rác Lajos megzavarván feljelentést tett a kör elnöksége ellen. Ezzel szemben a kör tagjai bizalmat akarnak szavazni az elnökségnek és minden szolidaritást megtagadni a sértővel szemben.

X
nagyér
hozni,
neméb
vizsgált
és kele
gaszolt,
levő be
— rakt
gában,
egészsé
Ezen m
vit jutá
fűszer
házakb
1903, d
viz — r
3. sz.

társ :
— gör.
Kislév.
F
Bai elnö
mester
órákor
— Má
— Ak
től 11.
F
szerdát
— Any
— Vár
iskolai
könyvt
kedelm
skolán
a főisk
kór ny
után.
nyitva
nagye

hetiv.
czen
szerdát
csütör
H.-Nán
hétfő
H.-Tég
állat f

x
29-ik
levő h
ható :
kr. 2
disznó
változ

sokka
rende
után

ipar
elmar

beli i
csizm
gubás
lakat
rező

sráb
barb
areka

x Szíves tudomásul. Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy **Mester-utca 3 sz. alatt**, a magamemében felülmulthatatlan, **vegytanilag megvizsgált és bakterium mentesnek, egészségesnek és kellemes ízűnek** talált légmentesen bedugaszolt, gummi zárral ellátott palackokban levő berettyó-ujfalui **ártézi forrásu nagy víz** — raktárt felállítottam, mely víz, ugy magában, mint borral vegyítve, a legjobb izü egészséges és kellemes itálnak bizonyult. Ezen napontai friss töltésű **ártézi forrásu víz** jótányos árban, ugy a raktárban, mint a fűszer üzletekben, vendéglőkben és kávéházakban kapható. — Tisztelettel Debreczen, 1900, december hóban. — **Ártézi forrásu víz** — raktár vállalat Debreczenben, **mester-utca 3. sz. alatt.**

— **Napirend.** Csüt. decz. 20. **Portetés:** Teofil róm. katolikus Teofil — gör. katolikus: Szabasz. (decz. 7.) zsidó: 28 Kislév.

Főispán fogad délelőtt 9 órakor. — **Tűzoltó elnök** fogad délelőtt 10 órakor. — **Polgármester** fogad kedden és pénteken délelőtt 11 órakor. — **Törvényszéki elnök** fogad 10 órakor. — **Műv. Uztetveztő** hivatalos órája 9 órakor. — **Akadémiai igazgató** hiv. órája délelőtt 10-től 11-ig.

Főiskolai nyilvános olvasó nyitva hétfőn, szerdán és szombaton délután 3 órától 6-ig. — **Anyakönyvtár** zárva. **Városi könyvtár** zárva. — **Ányakönyvtár** nyitva egész nap. — **Főiskolai levéltár** nyitva — **Képgyűjtemény** az anyakönyvtárban zárva. — **Csokonai szoba** a kereskedelmi akadémián zárva. — **Ásványtár** a főiskolán nyitva vasárnap. — **Allattani muzeum** a főiskolán vasárnap nyitva. — **Városi tornakör** nyitva hétfőn, szerdán és szombaton délután. — **Fűvészkert** a gazdasági tanintézetnél nyitva. — **Czöllővészlet** minden vasárnap a nagyerdőn.

Vásárok: B. Ujváros minden szerdán heti v. Csege: pénteken hetiv., Debreczen kedd és szombaton heti v. — **Földes szerdán** heti v. H.-Böszörmény H.-Dorogh, csütörtök h. v., H.-Hadház heti v. csütörtök, H.-Nánás heti v. szerda, H.-Szoboszló, h. v. hétfő H. V. Péres, nov. Katalin, h. v. hétfő, H.-Téglás h. v. csüt. Tetétlen h. v. hétfőn állat felhajtással.

x **Olcsó husmérés** üzlet. Bethlen-utca 29-ik szám alatt a Fűvészkert-utca sarkán levő házamnál, husmérés üzletben kapható: 1-ső minőségű marhahus egy kg. 48. kr. 2 od rendű 40. Marhahuson kívül még disznóhus, kolbász, zsir, stb. kilogramonként változatos, folyó árak mellett kapható. Becses pártfogást kér tisztelettel: **Gyarmathy János.**

Szálló levelek.

Karácsonyi kiállítás.

2. Külömböző stíliányok.

Debreczen, decz. 19.

A kiállítás pár nappal a megnyitás után sokkal jobb képet nyújt. Első nap még rendezgettek és egyes kiállítók a megnyitás után küldték csak el tárgyaikat.

Érdekes felemlíteni, hogy melyek azon iparosok, kik résztvettek és kik azok, kik elmaradtak a tárlatról.

Kiállítottak a következő szakmabeli iparosok: asztalos, kárpitós, bádógos, csizmadia, cipész, esztergályos, géplakatos, gubás, kerékgyártó, fésűs, kovács, kötélverő lakatos, mézeskalácsos, szobafestő, czimfestő, rézőntő.

Ellenben elmaradtak a kiállítók sorából a következők: Aranyműves, ács, borbély és fűrészes, építő mester, kőműves, asztalos, kilyhás, hentes, mészáros, kőműves,

csutorás, kocsigyártó, nyerges, sütő és cukrász, órás, ékszerész, pintér, szabó, szappanos, fénymázoló, szijgyártó, szücs, timár, rézműves, pakfongműves.

Feltűnő, hogy mily nagy azok száma, kiket az idő rövidsége, vagy előre kimondott tilalom (mint pl. a szabókra) elriasztott a külömben eredményteljes kiállításon való részvételtől.

Mielőtt a tárgyak ösmertetésére áttérnénk kettőt kell megjegyeznünk.

Az első az, hogy a zsűri ítélete sok esetben nem szülte meg a kívánt eredményt. Olyanok kaptak (és hozzá magas) érmekeket, kik nem eredeti, hanem sablonos, gyári izü munkákat állítottak ki.

Nézetünk szerint az érmekek nem csak az érdem elősméréséül, hanem fiatal iparosok és segédeknek a jövőre nézve buzdítóul is kellett volna szolgálnia. Ezért részünkről Nagy Lajos lakatos segéd bár izlésben meg nem tisztult, de erős tehetséget eláruló virágasztalát megjutalmaztuk volna.

A másik körülmény az, hogy a kiállított tárgyak beigazolták e rovatban egyszer már hangoztatott követelést, hogy állítsanak fel iparművészeti iskolát.

A városnak van pénze és pedig sok az önkéntes iskolára, minthogy ez nem létesülhetett, fordítsa a megszavazott 60 ezer koronát egy olyan ipariskola felállítására, hol a kovácsok, lakatos, butor és rokon iparágakat tanuló ifjak művészeti oktatást nyerhetnek.

Erre készlet bennünket a kiállításon tapasztalható sajnálatos izlés eltévelyedések miket egyes stílek kikiabált köpenyege alatt követtek el.

Tudnunk kell, hogy a famunkák szakbeli eleme az egyenes vonal, a vasé ellipszis, a rézvé romboid. Tehát, ha egyik tárgyból készült munka áttérve a másikba, izléstelenség bélyegét viseli magán.

Többet egy befejező cikkben hol a kiállított tárgyak ösmertetésére is rátérünk. **Mocsáry Miklós.**

Színház.

MUSOR:

Csütörtökön, december 20-án, bérlet 68. sz. »B« — újdonságul először: »Felfordult világ« operette 3 felvonásban, 6 képben. Írták: Ernest Blumm és Paul Fevrier. Fordították: Makai Emil és Molnár Ferencz. Zenéjét szerző: Gaston Serpette.

Pénteken, december 21-én, bérlet 96. sz. »C« — másodsor: »Felfordult világ.« Szombaton, december 22-én, bérlet 70. sz. »A« — harmadsor: »Felfordult világ.«

Vasárnap, december 23-án, két előadás; délután 3 órakor, félhelyárral: »Aranylakodalom.« Látványos színmű 9 képben; este 7 és félórákor, rendes helyárral, bérletszünetben: »New-York szépe.« Operette 6 képben. Zenéjét szerzette: Kerker G.

Legujabb.

A magyar király nősül!

Budapest, decz. 19.

Nagy feltűnést keltő hír jött Bécsbe, mely azt adja tudtul, hogy a magyar király, a 70 éves Ferencz József nősül s elveszi Kiss Miklósnét Schrott Katalint, az ismert német művésznőt.

... Nagy feltűnést keltett, — mikor Schrott Katalin asszony eltávozott a Burg színház kötelékéből. Ezt követte a mit szintén nagy érdeklődéssel vett tudomásul a világ: Schrott asszony fogadtatása a főherczegnőknél. A kik a dolgokkal ösmertősök voltak, tudták, hogy a nagy művésznőhöz az uralkodót másfél évtized óta benső tiszteletreméltó barátság fűzi.

Nemrégiben aztán jött a másik feltűnő dolog. Schrott asszony Rómába utazott, — egyenesen a pápa színe elé s ez utjában Trani grófnő, a király sógornője is vele tartott.

Sokféleképen magyarázták ezt az utazást udvari körökben, de most már határozottan tudják, hogy Schrott asszony Kiss Miklóssal (Kiss Ernő aradi vértanu unokaöccsével) való házasságának felbontását kéri a pápától.

Hogy Schrott mért akar válni az urától? azt mondják, a művésznő nagyravágyó; s oly mértékben bírja az uralkodó rokon szenvét, barátságát, hogy legmérészebb álmaitól sem lehet a jogosultságot megtagadni.

Sha Schrott asszony január 6-án visszaérkezik Bécsbe a pápai dispenzációval? ... A császárvárosból kapott értesülés szerint azután nemsokára, talán éppen kikeletkor ki fog nyilni Szent István trónjának legnagyobb virága — az uralkodó morganatikus házassága Schrott Katalin asszonnyal...

Ki mondhatná ma meg, hogy Schrott asszony álma nem fog teljesülni?

Helyi piaczi árak.

— A vásárfelügyelőség jelentése. —

Az 1900 év decz. hó 17-18-án, megtartott heti vásárok árai:

Buza	—	13	kor	60	fill.	—	13	k.	40	fill.
Kétszeres	—	13	»	»	»	—	12	»	80	»
Rozs	—	12	»	40	»	—	12	»	20	»
Árpa	—	11	»	20	»	—	11	»	—	»
Zab	—	10	»	»	»	—	»	»	»	»
Tengeri	—	9	»	60	»	—	9	»	40	»
Köles	—	10	»	»	»	—	9	»	80	»
Szalonna sós	100	kg.	—	kor.	—	—	—	—	—	—
»	»	uj	»	»	80	»	84	»	—	—
Háj	—	»	»	»	92	»	103	»	—	—
Zsir	—	»	»	»	112	»	120	»	—	—
Kihasított sertés	»	»	»	»	64	»	72	»	—	—
Sertés hus	»	»	»	»	60	»	64	»	—	—
Széna	—	100	kg.	6	kor.	—	fill.	k.	—	—
»	»	»	»	»	»	4	»	40	»	4 20fill.
Ló felhajtattott	—	—	—	—	—	—	—	—	—	520 drb.
Elkelt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	305 »
Szarvas marha felh.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	780 »
Elkelt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	603 »
Sertés felhajtattott	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3867 »
Elkelt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1256 »

Tőzsde.

— Goldstein Mór debreczeni bankiroda tudósítása. —

— Déli zárlat. —

Buza	1901. áprilisre	7.47
»	1901. októberre	7.63
Rozs	1901. áprilisre	7.21
Zab	1901. áprilisre	5.65
Tengeri	1901. májusra	4.87

Amerika 3/4 czenttel olcsóbb.

Irányzat: szilárd.

A betyár fája.

Bogár Imréről, a híres haramiáról sok krónika kering Ó-Becse vidékén. Egy ilyen krónikát lejegyzett most az egyik ó becei újságban Pörös Sándor. Így szól:

Réges-régen itt élt a híres Agár Imre. Akkor még állt a kis révház a Tisza partján amelyben a betyár szemefénye, a révész lánya, a szépséges Duli Marcsa lakott. Nagyon szerették egymást. Marcsa volt Imre viharos életének egyetlen felvidítője. Mikor a betyár megtért utjáról, kedvese ölelő karjaiban talált pihenést; — mikor üldözték, Marcsa fehér két keze törölte le homlokáról a poros izzadságot. Egyszer csak megharagudott Imrere a vármegye és reá küldte pandurjait. Keresték éjjel nappal. De nem találták, mert elrejtette a kis révház, megőrizte a kedves aggódó szerelme. Mégis szerelme lett a veszte. Az öreg Duli legénye vezete rá a pandur csepatot, mert irigyelte a szegény legény egyetlen örömet.

— Fiam, — rohant be egyszer az öreg Duli Mihály a szobába — szaladj itt vannak a pandurok.

A betyár kirohant az udvarra, felkapott lovára, aztán neki ugratott a sövénynek s ki vágatott a pandurok közül, Mikor távol volt visszafordult lován s hetkén odakiáltott a pandurcsapatnak:

— Majd csak akkor fogtok el, ha ez a szárazbot kivirágzik.

S ostorát feje felett tartva, büszkén mutatatta a száraz ostoronyelet. De ebben a pillanatban eldőrdült a ló és Imre szívében találva fejjel lefelé a füre bukott. Ott temették el Bogár Imrét ahol elesett. Marcsa eltemette kedvesét, aztán megkérte apját, hogy őt is oda temesse az Imre sírjába, s a száraz ostoronyelet fejfául tüzze a sírdombra. Másnap a fűzesben halva találták a leányt. Kiömlött vére piros harmattal vonta be a pázsitot. Szíven szúrta magát. A szerelmes leányt azután egy sírba temették kedvesével. Ismét eljött a tavasz. A száraz fa elkezdett sarjadni, gyökeret vert, levelet hajtott. Ezután évről évre magasabban nőtt, évről évre levelesebb, terebélyesebb lett koronája, mert két szerető szív pora táplálta, erősítette. hogy meséljenek a falevelek az örök hűségről...

Törvényszék.

A gyerek miatt.

Berza Jánosné nem tudta viselni, hogy a Tulipán Józsefné gyereke nagyobb is szebb is, mint az övé; folyton ócsárolta, addig sértette a szomszédasszonyát, míg asszony-nyelvelésből férfiverekedés lett.

Mindakét család résztvett a verekedésben de segített Tulipánéknak Gyuricza János is, és az ő segítségével Berzéeket csúnyán ellátták volna már, ha be nem menekülnek a konyhájukba.

Tulipán, Gyuricza meg az asszonyok azonban utánuk nyomultak és lett szörnyű kavarodás a sötétes konyhában. Szombat este lévén, mindahárom férfi teli volt itallal és csakhamar jól helyben hagyták egymást.

De nagyobb baj támadt abból, hogy asszonyok avatkoztak a férfiak dolgába. Berza Jánosné felkapott egy baltát és annak a fokával kezdte férje szorongatóit döngetni.

Mikor pedig látta, hogy ez nem használ, lekapta a polezról a vitriolos üveget és rá loocsintotta Tulipánra.

Jutott azonban belőle az urára is egy pár csöpp, de nagy sietében önmagát is elé gette vele.

Erre aztán vége lett a gabajodásnak. Tulipánnak a fejét égette össze a vitriol és hete kig nyomta az ágyat. Berza Jánosné pedig a pestvidéki törvényszék ma vonta felelősségre Bánó József elnöklete alatt.

Miután kihallgaták tanukét a fél falut, a törvényszék enyhítő körülmények vette a vádlott asszony nagy izgatottságát és súlyos testi sértés vétsége miatt csupán két hónap fogházra ítélte Berza Jánosné.

Kisasszony és szolgálóegény.

E napokban tárgyalta a gyulai törvényi szék Speck Márton mezőberényi földmives bűnügyét, akit azzal vádoltak, hogy Lasz Ró zának eszközöket nyújtott az öngyilkossághoz.

A fiatalok szerették egymást, azonban a tanító leánya és a földmives legény egybeke lését akadályozta a társadalmi rangkülön bég szülte elítélet.

E boldogtalan helyzetben a leány egyre az öngyilkosságra gondolt s mintegy próbára akerva tenni imádója szerelmét, többször föl szólította a közös öngyilkosságra.

Legutóbb is bucsulevelet mondott tollba Speck Mártonnak, melyben azt írják hogy az egész világ ellenzése daczára is egymáséi lesz nek. ha másként nem, a halálban.

Éjjel a leány atyjának iskolájában kellett volna találkozni s az öngyilkosságot végrehaj tani. Azonban Speck Márton nem jött el s reggeli 6 órakor is még kinézett a leány az ajtón köszöntötte a járókeleket, várta szerel mesét, aki azon hitben, hogy az öngyilkosság nem komoly s végleges elhatározást képez, elmaradt.

Ekkor Lasz Rózsa bement az iskolába és atyja revolverével, melyhez a golyókat állí tólag Speck Márton szolgáltatta volna, szíven lötte magát és meghalt.

A leány atyja a tárgyaláson ragaszkodot Speck Márton elítéléséhez, a törvényszék azon ban vádlottat fölmentette.

Milán király házassága.

A külföldi lapok már hetek óta írnak a ról hogy Milán király újra megakar háza sodni. A hir való, a lapok csak a jövődöbeli menyasszony személyében tévednek, mert egyik sem tudja, hogy egy Kantakuzeno leányt választott az exkirály.

A mi azt az állítást illeti, hogy Milán még nincs végérvényesen elválasztva Natáli ától, szigorú egyházi szempontból nem vehető komolyan, mert Mraza Marovics metropolita és belgrádi érsek föloldatta frigyüket s ezt a ténykedését többé sem egyházi, sem világi hatalom meg nem döntheti.

Meg Mihály metropolitának ez a nyilatkozata sem változtathatja meg, hogy szerbiá b el való elűzetésének ideje működő hierarkia nom volt kanonikus és így czelekedetei sem voltak kanonikusak.

Világos tehát, hogy Milán király új há zasságának egyházi szempontból nincs semmi akadály a arra sincs szüksége, hogy Natália

engedelmet kérje. Milán és Natália házassága most csak akkor lehetne érvényes, ha újra megáldanák a templomban, a miről azonban nincs szó.

Egyházi tekintetben tehát nincs akadály a tervezett házasságnak, azonban belejátszhatik a politika és pedig abban az esetben, ha Milán és Sándor király erre nézve nem tudna megegyezni Szerbiában minden lehetséges, a mit az uralkodó akari

Kétségtelen, hogy érvénytelennek nyilvánítanák Milán házasságát, ha Sándor király nőleges beleegyezése nélkül kötnék meg.

Azonban még ebben az esetben is egy házilag érvényes lenne, sőt még akkor is, ha a mostani metropolita a politikai álláspontra helyezkednék.

Csak hogy Isten óvja az országot az ilyen esettől, [a melynek a jövőben beláthatatlan következménye lenne, küőrosen ha Sándor király házasságából gyermek születnék.

Közgazdaság.

Állataink ápolásáról! Köztudomásu dolog hogy a rendkívül hasznos és értékes igavonó és lassu állataink a legnagyobb ápolást és gondviselést igényelik, nemcsak beteges, hanem teljes egészségben levő esetekben is. Ennél fogva minden gazdának és lötenyésztőnek saját jól felfogott érdeke, hogy állataink munkaképességét nevelje és azok életét ez által meghosszabítsa. Hogy hasonló eredményeket elérhessünk csakis a kipróbált és legjobban bevált szereket használják melyek között a legelső helyet a Hotter féle állatgyógykészítmények (Bécs X/1/2 3 chönbrunnerstrasse 182) foglalják el. Ajánljuk, mi után már általánosan elismert tény, hogy Hotter féle Trainmenting Fluid (palackja 1 frt 20 kr.) elvitázhatalanul a legjobb edző és erősítőszere lovak és szarvasmarhák részére megbecsülhetetlen hatásu, bñulások és merevségeknél Hotter féle Agril (csomagja 80 kr.) első rendű tepszer a takarmány állat egészségének és e tejének fenntartására; óvszer mindenféle vese, máj-hólyag és idegbajok ellen. Hotter féle Abtorhinol mesdóviz (üvegje 3 frt 50 kr.) mindennemű szépséghiba eltávolítására u. m. draganatoknál, póknál, patabügyőknél, szücsöröknél stb. Hotter féle holttem kenőcs (1. tegely 2. frt. — 1/2 tegely 1 frt 20 kr.) a legrövidebb idő alatt eltünteti minden csontnyújtást és holttemet; Hotter féle kolikaszesz (1 frt 50 kr.) lovak, és marhák kolikájánál és puffadságánál kiváló szolgálatot tesz. Ajánljuk tehát Hotter állati gyógykészítményeit — T. o l v a s ó i n k n a k e l l ő f o r d u l ó e s e t e k b e n v a l ó h a s z n á l a t r a s m e g g y ő z ő d ő s ű n k , k i e z e n s z e r e k k e l e g y s z e r k i s é r e t e t t e s z , a z k n a k á l l a n d ó v e v ő j e l e n n e . F e l h i v j u k m é g s z i v e s f i g y e l m ű k e t a c z i k v é d j e g y é r e l ő f e j R . H . m o n o g r a m m a l s e s k i s H o t t e r f é l e k é s z i t m é n y e k k é r e n d ő k b é r m i l y n é v e n n e v e z e n d ő u t á n z a t o k v i s s z a u t a s i t a n d ó k . F ő r a k t á r v á r o s u r k é s k ö r n y é k e r é s z é r e D r . R o t s c h n e k E m i l g y ő g y s z e r t á r á b a n D e b r e c z e n .

CSARNOK.

Az utolsó kívánság.

A férfi aránylag még fiatal ember volt; igen gazdagnak tartották, még peddíg joggal s érdemes embernek is kellett lennie, mert kitüntették a Fecsetrend keresztjével.

A leány árva volt és szegény. Nevelőnő volt egy vagyonos családnál.

A férfi megszerdtte. A leány azonban nagyon tartózkodó vele szemben, amivel ezt az embert még jobban magába bontfodította. A derék férfi a leányt el is vette feleségül.

Az asszony azonban már egy fél év múlva megcsalta őt egy órással, a ki a házmesternek unokaöccse volt.

Az inas természetesen azonnal ott is hagyta mesterét, hogy egy másik, sokkal kevésbé tisztos, — de viszont egy sokkal jobban jövedelmező mesterséget — folytathasson.

Auguste nagy lábon élt abból a jövedelemből, amelyet a barátja naponként juttatott neki.

A még fiatal vagyonos és érdemjese férj természetesen nagyon sokat szenvedett mikor azt látta, hogy vele szemben a feleség milyen közönyös és ezt a közönyösséget sehogyan sem tudta megmagyarázni.

A felesége hidegségének okát azonban nem sokáig kellett kutatnia, mert az asszony csakhamar megszökött tőle és természetesen sok pénzt is vitt magával.

Az asszony Auguste szökött meg.

Ebből azonban nem keletkezhetett nagy botrány; mert a férj nem tett panaszt a felesége ellen s így csak a szomszédok tudták meg, hogy mi történt. A férj megelégedett azzal, hogy másik város negyedbe költözött.

A két szerelmes természetesen nagyon hamar elverte a lopott pénzt s igen nyomasztó életet élt egy külvárosban, ahol meghuzódott.

Auguste nem sokat törődött a becsülettel.

A szerencsétlen asszonyt mindenből kifosztotta, úgy, hogy nem maradt egyebe, csak a bőre meg a csontja. S Auguste mikor már semmit sem remélhetett az asszonytól: egyszerűen elhagyta.

A férj pedig egészen elhagyatva, nagyon szomorúan s özvegyen élt.

Véletlenül megtudta, hogy mennyire elzüllött a felesége s megtudta azt is, hogy hol van.

Megkönyörült rajta s magához vette ezt a nyomorultat, akinek elkárhozott már a teste és a lelke egyaránt. Mint valami irgalmas angyal, oly gondnal ápolgatta s ha már nem menthette is meg, legalább arról gondoskodott, hogy életének a vége lehetőleg kellemes legyen.

Az asszonyt természetesen nagyon meghatotta ez az irgalmasság s mindig könnyezett, valahányszor köszönetet mondott nemese szívű férjének . . .

Ez a halállal vívott küzdelem tizennyolc hónapig tartott.

De bármily gondosan ápolta a szerencsétlen asszonyt, a betegség végre is győzedelmeskedett rajta s látszott, hogy már csak néhány napig élhet.

A férj, mikor látta, hogy elveszti ezt az asszonyt s látta, hogy mily mélyes hálával és rajongó szeretettel csüng rajta — még sokkal jobban szenvedett, mint azon a napon, amelyen ez az asszony oly rutul elhagyta őt.

Ott állott a haldokló ágyánál s zokogva haját tépve nézte, mint küzködik a halállal. Mikor azt hitte, hogy már-már kiheli lelkét, az asszony egyszerre megkönnyebbült egy pillanatra s megszólalt:

— Kérlek, küldj el érte . . .
S elállt a szava. A férj nem tudta, hogy kiért küldjön.

— Az orvosért küldjek?
— Ne . . .
— A papért?
— Ne . . .

Az asszony nagyot lélezgett, s minden erejét összeszedve is szólt:

— Tudod, nagyon szeretlek . . . nagyon hálás vagyok irántad, s boldog vagyok, hogy a közeledben halhatok meg. S hogy nyugodtan, békén haljak meg, fogd meg a kezemet . . . és tartsd majd a kezében, amíg ki nem lehelem a lelkemet . . . De azt is kívánom, hogy . . . Auguste fogja le majd a szememmet!

Camille de Sainte-Croix.

Szerkesztői posta.

L B A magyarosítást elvégezheti magais. Ine az eljárás:

A folyamodvány röviden, indokolás nélkül tartalmazza a kérést, az új név tiszta kiírásával. Az aláírásnál a foglalkozást is ki kell tüntetni. A kérvényt városokban a tanács hoz, községekben a járási főszolgabíróhoz kell intézni és beadni s kifejezni benne azt, hogy az illető hatóság Pártólólag terjesztse föl a belügyminiszterhez. Lejobb személyesen átadni. Ha valaki nem a maga illetőségi helyén adja be, mellékelje illetőségi bizonyítványát is.

Mellékelje: születési anyakönyvi kivonat. Ha többen kéri, meg a kis koruk számára is külön kivonatot kell bemutatni. A családi értesítő nem jó. Külön erkölcsi bizonyítvány nem kell. Ha az apa csak kiskorú gyermekeinek nevét változtatja, ő maga folyomadjak az ő nevükben. Ha gyám kéri a kis koruk helyett, eöb az illetékes árvaszékhez bélyegtelő folyamodáson kérje ki az engedelmet s azt szintén csatolja a kérvényhez. Ugyanez az eljárás áll a mostoha gyermekre is. Elvált asszony is kérheti családi nevének megmagyarosítását, ha a kuria bontó ítéletét csatolja. Gyermekei nevének magyarosításhoz előbb árvaszéki engedelem szükséges.

A külföldön és Horvátországban tartózkodók vagy illetőségi hatósághoz küldjek be a kérvényt, vagy közvetlenül a belügyminiszterhez.

Bélyeg a folyamodásra minden nagykorú személy után külön 50 kr. Ha apa kiskorú gyermekeivel együtt folyamodik, egyszer 50 kr. Egy kérvényben többen is folyamodhatnak: egész község is. De ilyenkor minden nagykorú után 50 kr. A bélyegtelen mellékletekre 15 kr. mellékleti bélyeg jár.

Közszolgálatban álló egyének illetőségi bizonyítvány nélkül székhelyükön is folyamodhatnak, de ebből minőségüket a kérvényen hivatalfőnökük nyilatkozatával igazolják, amit a bélyegzővel kell ellátni.

Régi írásmód szerinti való neveket (a, o, ö, ew, ch, th, ts, ss, ff, y) a belügyminiszter nem enged, s aki mégis így használja nevét, kihágást követ el.

Bérkecsik díjazabályzata

	Két lovas	Egy lovas
I. Napozámra.		
Égész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	25
1/4 órára	60	30
Egy egész órára	80	45
Minden következő órára	40	25
Az utolsó órára túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszajáratot nélkül a város aerompián belül	50	30
IV. Maghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végintézés a templomban történik, a temetőbe ki és vissza	2	4
A háztól a temetőbe ki és vissza	1	2
A színházra menet	60	40
A színházról jövet	80	50
Égész nap vasuti indóház vagy raktházhoz napal menet vagy jövet kézi táskával	50	40
Égész nap vasuti indóházhoz menet vagy jövet kézi táskával	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab mátsa után külön 10 krajczár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csúszkázó tónus, csukorgyár, légszuszogó, kortéskészítő, és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással a vasúti állomáson, polgári vagy katonai lövöldözés menet vagy jövet	60	40
Menet és jövet egy órai várakozással minden következő órára	1	2
Külső barom- és lovászterre oda és vissza egy órai várakozással	1	2
Minden következő órára	40	30
Katonai lakóhelyre és katonai közhelyre menet vagy jövet	50	40
Menet és visszajövet 1 órai várakozással minden további órára	80	60
	40	30

1858. év óta fennálló, dusan felszerelt

Butor

üzletünket

VARGA és FLASCHNER

ezég alatt megnyitottuk: Piac u. 44. sz. a. (Dr. Ujfaluai féle házban.)

Hol a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelű berendezések, a legkülönbözőbb stylekben, dekorációk a legizlésesebb kivitelben jutányos árak és szolid kiszolgálás mellett beszerezhetők.

Szépség és egészség.

Étvágytalanság és Gyomorgyengeség

gyógyítására ezek mennek Karlsbadba holott ezt a célt otthon is elérhetik

Rozsnay M.

PEPSINBORA

használata által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja.

Egy üveg ára 2 kor. 40 fill., 6 üveg franco küldve 12 kor. 12 fill.

A t. cz. közönség figyelmébe ajánljuk, hogy minden készítményünk törvényesen bejegyezett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadságszobrot ábrázolja.

Kapható: ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszer-tárában Arad Szabadság-tér, valamint minden magyarországi gyógyszer-tárban. (1.)

Váltólag és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemesebb szer, különösen gyermekeknek kik a keserű chinint másképp bevenni nem tudják a **Rozsnay M.-féle**

Chininezukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1889-ben Fiuméban pályadíjjal koszoruzott. Értéktelen hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a **Rozsnay M.-féle** pályakoszoruzott készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes esemagoló papirosán **Rozsnay Mátyás névalírás** olvasható.

Eladó ház,

Kossuth u. 42 sz. a. új emeletes ház jutányos áron eladó, esetleg egy kisebb ház vagy földbirtokkal elcserélhető.

KARDOS LÁSZLÓ

DEBRECZEN, Kossuth-utca.

A kézműipar remek készítményeivel gazdagon berendezett raktárai megtekintésére hívja meg a n. é. közönséget.

Különlegességek:

Színes szelű fehér zsebkendők,

kávés terítékek, ajouros atlasz étkezőszettek

Bársony himzett

Asztalterítők

és mint **ajándék**

Zongora-terítők.

A legszebb karácsonyi ajándékok

Ékszeresek.

Ezüstneműek.

legolcsóbban kaphatók.

Mit vegyünk karácsonyra?

Helyén valónak találjuk a t. közönség figyelmét a fényesen berendezett főraktárunknak

karácsonyi kiállítására

felhívni, az ezer és ezerféle szebnélsebb zenélő dísz tárgyak közül a következőket ajánljuk

Hölgyek számára:

Zenélő bonbonierek 8.—, 10.—, 12—14. 16 frittól feljebb.

Zenélő varrókészlet

plüss- dobozban 6, frt 50 kr. 8.—, 10.—, 12.— és 15 frt árban s feljebb, továbbá zenélő pipere s illatszerkészlet 8.—, 10.—, 12.—, 15. 1. frt s feljebb,

Zenélő albumok gyönyörű kivitelben 7, 8, 9, 10, 12 14, 16, 18, frt és feljebb.

A fent ábrázolt és nickelből készült karácsonyfa-állvány ünnepélyes zenekísérettel lassu ütemben forgatja a karácsonyfát és a szent ünnep fényét nagyban emeli. Ára 25 és 32 frt.

Phönix, Manopan, Ariosa Ariston, Sonora, Herophon, és más egyéb forgatható és magától játszó cseládi hangszerek melyeken még az is kinek fogalma sincs a zenéhez eljátszhatja a legkedveltebb és legújabb zenedarabokat, a legjutányosabb áron kapható.

Urak részére:

Dohánykészlet zenével 14, 16, 18, 20, 22, 25 frt s feljebb. Zenélő dohány szekrény tölgy fából szivarvágóval 14 frt, zongoraalakban 15 frt Dohányzóasztal zenével finom ibolyaszínű fényezett finoman vésvé, nagyon szép kivitelben 22 frt. Zenélő szivartemp lom zenekísérettel mellett szivarokat kínál 14 frt. Zenélő írőkészlet 10, 14, 16, 18, 20, 24 frt s feljebb. Zenélő névjegy tálcza nickelből finom kivitelben 10 frt.

Gyermekek részére

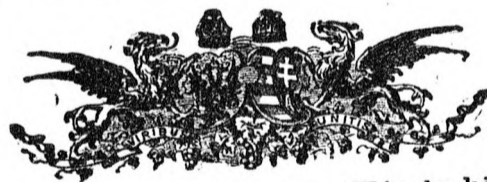
Forgató dobozok kis gömbölyű szekrénykében nagyság szerint 1., 1.25, 1.50; Zenélő dob, díszes kiállításu 2 frt 75 kr.

Intona cseládi hangszer melyen a legkedveltebb magyar v. más nótát el lehet játszani korlátlan számban Zeneismeret nélkül. Ára 10 frt. Nagyobb alakban 12 frt. — Kótalapok drbja (ezinből) 30 kr.

STERNBERG ARMIN és TESTVÉRE

cs. és kir. udvari hangszergyárosok. Budapest

Központi főraktár és a Karácsonyi kiállítás: Kerepesi-ut 36.

Zongora termek: Kossuth Lajos utca 22. (Károly körút sark) Zenepalota. Képes árjegyzék; a) harmonikákról; b) mechanikai zenélő művekről és zenélő dísz tárgyakról; c) az összes egyéb hangszerekről, mint hegedűk, fuvolák, czimbalmok, ceterák, harmoniumok, zongorák stbről. ingyen és bérmentve kapható, csak megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívánatik az árjegyzék.

Vendéglősöknek zenélő automata.

A valódi

Singer varrógépek

leghasznosabb karácsonyi ajándékok.

A mi új családi gépeink a legkönnyebb és legnyugodtabb járatuak, legegyszerűbben kezelhetők és föltűnhetetlenek minden háztartásban előforduló munkák és a divatos műhímzés és űrmunkákhoz.

Ingyen oktatás minden házi varrási munkában és a divatos műhímzésben.

Raktár hímzőselyemben nagy színválasztékban, varrógéprészekben, olaj, tű és fonalakban. Electromotorok az egyes családi varrógépekhez.

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

Paris 1900. "GRAND PRIX" Legnagyobb kitüntetés.

Debreczen, Piacz utca 42 sz.

Debreczen, Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában